

Marcin Opolski

ŁĄCZNOŚCIOWE KARTY HISTORII

CZ. I

ŁĄCZNOŚCIOWCY I ABSOLWENCI ZEGRZA ZAMORDOWANI W KATYNIU

Kaplica Katyńska w Katedrze Polowej WP. Urna zawierająca prochy oficerów WP i Funkcjonariuszy PP z dołów śmierci w Charkowie, Katyniu i Miednoje.

Zbrodnia katyńska polegała na rozstrzelaniu wiosną 1940 roku co najmniej 21 768 obywateli Polski, w tym ponad 10 tys. oficerów wojska i policji, na mocy decyzji najwyższych władz Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich zawartej w tajnej uchwale Biura Politycznego KC WKP z 5 marca 1940 roku (tzw. decyzja katyńska). Egzekucji ofiar, uznanych za „wrogów władzy sowieckiej” i zabijanych strzałami w tył głowy z broni krótkiej, dokonała radziecka policja polityczna NKWD. W latach 1940–1990 władze ZSRR zaprzeczały swojej odpowiedzialności za zbrodnię katyńską, lecz 13 kwietnia 1990 roku oficjalnie przyznały, że była to „jedna z ciężkich zbrodni stalinizmu”. Wiele kwestii związanych ze zbrodnią katyńską nie zostało jak dotąd wyjaśnionych. W dniu 21.10.2013r. Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu w polsko-rosyjskim sporze o zbrodnię katyńską wyraźnie podkreślili, iż mord na polskich oficerach był zbrodnią wojenną.

Artykułem tym chciałbym przybliżyć odnalezione przeze mnie sylwetki łącznościowców zamordowanych w „Lesie Katyńskim”. Jednocześnie pragnę uhonorować pamięć wszystkich zamordowanych przez sowieckich katów strzałem w tył głowy i ocalić od zapomnienia w obecnej rzeczywistości. Ponadto czytając krótkie biografie można dowiedzieć

się jakie było nazewnictwo i struktura wojsk łączności w przedwojennym Wojsku Polskim w którym służyli ww. żołnierze.

Główne źródło naukowe, które był przyczynkiem do napisania artykułu to wydawany przez Wojskowy Instytut Historyczny kwartalnik „Wojskowy Przegląd Historyczny” (materiały źródłowe znajdują się Centralnym Archiwum Wojskowym).

Polski Cmentarz Wojenny w Katyniu.

Masowy grób – ekshumacja 1943

1918r. Później prowadził działalność w Polskiej Organizacji Wojskowej. W listopadzie 1918r. zgłosił się do Wojska Polskiego. Do maja 1919r. pełnił funkcję zastępcy dowódcy kompanii I baonu telegraficznego w Warszawie. Latem tego roku ukończył 2-miesięczny kurs w szkole oficerskiej przy I baonie radiotelegraficznym. W okresie wojny polsko-bolszewickiej służył w kompanii zaopatrzenia I baonu radiotelegraficznego, był oficerem administracyjnym w Oficerskiej Szkole Wojsk Łączności w Zegrzu oraz oficerem łączności w 18, 10 i 1 dywizji piechoty. W tym okresie awansowany został do stopnia porucznika. Po wojnie dowodził kolejno kompanią i baonem w 1 pułku łączności radiotelegraficznej w Warszawie. W latach trzydziestych był szefem łączności w 26 DP.

Odnaczony Krzyżem Walecznych (dwa razy), Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921, Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości oraz Odznaką I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego.

We wrześniu w nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Wiosną 1940r. zamordowany w Lesie Katyńskim, ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 464, pochowany w bratniej mogile, pierwszej. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 015/2 z 1940r.

kpt. Władysław Kazimierz GOMULIŃSKI syn Ignacego, ur. 22.05.1896 w Warszawie. 3 baon telegraficzny. W latach 1915-1918 żołnierz armii rosyjskiej, służył w pododdziałach telegraficznych. W grudniu 1918r. przyjęty do WP w stopniu podporucznika i przydzielony do Szkoły Oficerskiej w Warszawie. W lutym 1919r. skierowany na front litewsko-białoruski i wołyński jako oficer łączności. W maju 1922r. zwolniony do rezerwy. Na ćwiczenia rezerwy był powołany do 9 baonu łączności (1927r.), gdzie był młodszym oficerem kompanii i 9 baonu telegraficznego (1931r.) gdzie pełnił funkcję dowódcy plutonu.

Wiosną 1940r. zamordowany w Lesie Katyńskim. Nie zidentyfikowany. Jego nazwisko znajduje się na liście transportowej NKWD nr 036/4 z 16.04.1940r.

por. Tadeusz Albin KRZYSZKOWSKI syn Andrzeja, ur. 01.03.1896r. w Krakowie. W kwietniu 1915r. został zmobilizowany do armii austriackiej (przeszedł wszystkie stopnie podoficerskie). Następnie skierowany został do szkoły oficerskiej w Opawie i Pavo oraz kurs technicznych środków wojennych w Tyrolu. w 1919r. ochotniczo zgłosił się do armii polskiej gen. Hallera. Jesienią walczył na froncie wołyńskim i podolskim jako oficer łączności pułku. Na przełomie 1919/1920 uczestniczył w kursie łącznościowców w Zegrzu. Po jego ukończeniu przez kilka miesięcy pełnił funkcję dowódcy stacji radiotelegraficznej nr 9 w Dźwińsku. W listopadzie 1920r. został przeniesiony do 1 pułku łączności, a następnie w ramach demobilizacji powszechnej zwolniony do rezerwy. Kilkakrotnie powoływany był na ćwiczenia rezerwistów (2 pułk łączności). 12.01.1929r. zdał z wynikiem bardzo dobrym egzamin na kapitana rezerwy. Jego jednostka macierzystą był 5 samodzielny batalion łączności.

Wiosną 1940r. zamordowany w Lesie Katyńskim, ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 389, pochowany w bratniej mogile, pierwszej. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 052/1 z 27.04.1940r.

por. Kazimierz Józef RADZIŃSKI syn Stanisława, ur. 01.01.1901r. w Przędzeliu, pow. Nizański. 29.01.1919r. jako ochotnik wstąpił do WP. Walczył na froncie początkowo w szeregach 10, a następnie 37 pp, z którego 25.03.1919r. został bezterminowo urlopowany. W latach 1928/1929 był słuchaczem w Szkole Podchorążych Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. Praktykę przed otrzymaniem stopnia oficerskiego odbył w 10 pac (Przemyśl). Szkolony był w zakresie dowodzenia plutonem zwiadu. Awans na podporucznika rez. otrzymał w 1932 r. W 1933r. ukończył kurs dla oficerów rezerwy w CWŁącz. Zegrze. Na porucznika awansował 19.03.1939r. po czym we wrześniu uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Wiosną 1940r. zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 35/2 z 16.04.1940r.

ppor. Leon Stanisław GAJEK syn Michała, ur. 08.05.1899r. w Warszawie. Pułk radiotelegraficzny. Do wojska wstąpił 10.11.1918r. Ukończył kursy w podoficerskiej Szkole Radiotelegraficznej w Krakowie i w Poznaniu oraz w Oficerskiej Szkole Radiotelegraficznej w Zegrzu. W 1919r. odkomenderowany na front ukraiński jako telefonista. W grupie płk Berbeckiego brał udział w walkach m.in. pod Rawą Ruską, Bełzem, Kamionką Strumiłową. Później był dowódcą węzłowej centrali telefonicznej pod Brodami, następnie żołnierzem 6 dywizji gen. Hallera. W 1920r. uczestniczył w walkach na froncie bolszewickim jako dowódca stacji goniometrycznej. W kwietniu tego roku mianowany podporucznikiem. W listopadzie 1921r. zdemobilizowany na własną prośbę.

Zamordowany w Lesie Katyńskim. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 3954, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie szóstej. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 036/2 z 16.04.1940r.

ppor. Bronisław GOJZEWSKI syn Józefa, ur. 19.03.1912r. we Władystoku. Przeszkolenie wojskowe przeszedł w latach 1933-1934 na Dywizyjnym Kursie Podchorążych Rezerwy Piechoty w 5 pp Leg. W 1938r. ukończył w Centrum Wyszkozenia Łączności w Zegrzu kurs dla dowódców plutonów łączności piechoty. Awans na stopień podporucznika otrzymał w dniu 01.01.1937r.

Zamordowany w Lesie Katyńskim. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 3486, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie piątej. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 015/1 z 1940r.

por. Józef RAMS syn Klemensa, ur. 07.08.1884r. w Gajach Wyżnych, woj. Lwowskie. W grudniu 1903r. wstąpił do armii austro-węgierskiej. Służył w pułku kolejowo-telegraficznym. Ukończył szkolenie w zakresie telefonii i telegrafii. Od grudnia 1905 do lipca 1914r. był podoficerem kancelaryjnym w komendzie twierdzy Kraków, a następnie służył w oddziale telegraficznym tej komendy. W listopadzie 1918r. wstąpił ochotniczo do WP. Początkowo dowodził kompanią telegraficzną nr 176, później służył w 2 baonie pułku telegraficznego w Warszawie, w Centralnych Składach Telegraficzno-Telefonicznych (był również komendantem tych składów) oraz w 2 pułku łączności. W dniu 05.12.1921r.

awansowany na stopień porucznika. W czerwcu 1923r. został dowódcą plutonu w 2 pułku łączności. W tym roku ukończył 8-miesięczny kurs w Obozie Szkolnym Wojsk Łączności w Zegrzu. Po jego ukończeniu został dowódcą plutonu w X baonie telegraficznym i w V baonie łączności w Radzyminie. 30.06.1926r. przeniesiony do samodzielnego baonu łączności w Krakowie, gdzie był dowódcą plutonu oraz oficerem do spraw materiałowych w baonie. W sierpniu 1929r. przekazany do dyspozycji dowódcy OK nr V po czym przeniesiony w stan spoczynku. We wrześniu 1939r. uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Wiosną 1940r. zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 040/1 z 20.04.1940r.

kpt. Stefan SIENICKI syn Stefana, kadra oficerska Okręgu Korpusu nr I, ur. 04.12.1897r. w 1916r. powołany do armii rosyjskiej w Wojskowej Szkole Inżynieryjnej w Kijowie oraz Oficerskiej Szkole Kolejowej. Po wybuchu rewolucji październikowej wstąpił do formującego się w Moskwie polskiego pułku strzelców im. Bartosza Głowackiego; służył w kompanii technicznej. W listopadzie 1918r. wstąpił ochotniczo do WP. W 1919r. ukończył 3-miesięczne przeszkolenie w Szkole Oficerskiej Wojsk Łączności. W maju 1920r. powołany w charakterze instruktora do Obozu Wyszukiwawczego Wojsk Łączności. W dniu 11.11.1920r. mianowany podporucznikiem. Od 22.02.1921r. bezterminowo urlopowany. W 1923r. ukończył 6-tygodniowy kurs dla oficerów rezerwy wojsk łączności. W lipcu 1936r. mianowany kapitanem rezerwy. W listopadzie 1937r. został przeniesiony do kadry oficerskiej OK I. Uczestniczył w działaniach wojennych we wrześniu 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Wiosną 1940r. zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 017/2 z kwietnia 1940r.

kpt. Czesław Marian SOBOLEWSKI syn Piotra, oficerska kadra Okręgu Korpusu nr I, ur. 02.06.1895r. w Kamiennej. W maju 1915r. wcielony do armii rosyjskiej. Po ukończeniu 4-miesięcznego kursu w szkole wojskowej w Kijowie służył w 245 baonie rezerwowym, następnie w 260 baonie marszowym. W dniu 24.07.1915r. awansowany na podporucznika. W styczniu 1917r. po ukończeniu kursu dla dowódców kompanii dowodził kompanią w 64 pułku strzelców. W październiku 1917r. zgłosił się do I Korpusu Polskiego gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego. Był żołnierzem 3 pułku strzelców, kompanii inżynieryjnej przy 1 dywizji strzelców oraz Legii Rycerskiej. Uczestniczył w obronie Lwowa. W dniu 25.01.1919r. przeniesiony w charakterze oficera technicznego do Szefostwa Łączności Frontu Galicyjskiego. Dnia 01.11.1919r. skierowany na stanowisko dowódcy plutonu w 6 kompanii telegraficznej. Od 13.04.1920r. służył w centralnych instytucjach wojsk łączności (08.09. mianowany porucznikiem). We wrześniu 1924r. przeniesiony do 1 pułku łączności w Zegrzu i skierowany na 8-miesięczny kurs, po którym objął dowództwo kompanii. W 1926r. przeniesiony na stanowisko kwatermistrza w 9 samodzielnym baonie łączności, a kilka miesięcy później do Szefostwa Wojsk Łączności OK nr IX. W grudniu 1929r. odkomenderowany do Pomocniczej Składnicy Inżynierii w Brześciu nad Bugiem na stanowisko kwatermistrza. W dniu 15.10.1930r. przekazany do dyspozycji dowódcy OK nr

IX, który skierował go do służby w Wojskowych Zakładach Zaopatrzenia Inżynieryjnego. Prawdopodobnie w sierpniu 1931r. przeniesiony w stan spoczynku.

Zamordowany w Lesie Katyńskim. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 1899, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie trzeciej. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 21 z 01.04.1940r.

por. Leonard MENDELSKI syn Ryszarda, ur. 02.02.1890r. W 1915r. wcielony do armii niemieckiej. Jesienią 1916r. przeniesiony do oddziału łączności w 10 armii, uczestniczył m.in. w walkach pod Smorgoniami i nad jeziorem Narocz. W styczniu 1919r. jako ochotnik przydzielony do wydziału technicznego przy szefie łączności Frontu Wielkopolskiego. W dniu 30.03.1919r. mianowany podporucznikiem i z dniem 01.11. odkomenderowany na 2-miesięczny kurs aplikacyjny dla oficerów służby łączności w Zegrzu. Z dniem 01.01.1920r. wyznaczony na instruktora przy dowództwie 2 baonu telegraficznego. W dniu 01.04.1920r. awansowany do stopnia porucznika, objął funkcję dowódcy 7 kompanii telegraficznej przy dowództwie II Armii na froncie ukraińskim. Na czele tej kompanii uczestniczył w wojnie polsko-rosyjskiej. Za postawę na froncie otrzymał Krzyż Walecznych. W 1921r. przeniesiony do rezerwy. Uczestniczył w działaniach wojennych we wrześniu 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko figuruje na liście transportowej NKWD nr 052/1 z 27.04.1940r.

por. Kazimierz MICHAŁOWICZ syn Franciszka, kadra oficerska OK nr III, ur. 24.01.1894r. w Pleszewie, woj. poznańskie. W 1914r. wcielony do armii niemieckiej, służył w 22 pp. Walczył na froncie francuskim, uczestniczył w walkach pod Verdun i Reims, następnie na terenie Flandrii. W dniu 28.08.1918r. dostał się do niewoli angielskiej. Ponieważ znał język francuski i angielski został tłumaczem w 205 kompanii angielskiej dla jeńców wojennych. Był odznaczony Żelaznym Krzyżem II klasy. W 1919r. wstąpił do 1 dywizji gen. Hallera i otrzymał do Szefostwa Łączności. Pełnił funkcję kierownika biura Szefostwa Łączności Dywizji i dowódcy plutonu w 13 kompanii telegraficznej. W 1926r. mianowany podporucznikiem. W 1928r. ukończył kurs w Szkole Podchorążych Rezerwy Wojsk Łączności w Zegrzu. W 1932r. odbył ćwiczenia w kompanii telegraficznej 20 DP. Z dniem 19.03.1939r. awansowany do stopnia porucznika. Uczestniczył w działaniach wojennych we wrześniu 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 015/1 z kwietnia 1940r.

por. Zygmunt Teodor SZKLARZEWSKI syn Franciszka, kadra oficerska OK I, ur. 01.04.1893r. w Kamiennej. W marcu 1919r. wstąpił do WP. W stopniu porucznika został oddelegowany do Dowództwa Wojsk Radiotelegraficznych. W 1920r. walczył na froncie, był dowódcą polowej stacji radiotelegraficznej nr 9, następnie nr 6 i 17. W 1921r. przydzielony do Centralnych Zakładów Wojsk Łączności nr 5 w Warszawie. W 1924r. ukończył 4-

miesięczny kurs w CWŁącz. w Zegrzu. W 1927r. ukończył z oceną bardzo dobrą kurs łączności dla oficerów rezerwy. We wrześniu 1939r. uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 040/2 z 20.04. 1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 2306, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie czwartej.

ppor. Bolesław WAŚ syn Aleksandra, kadra oficerska OK I, ur. 26.09.1894r. w Kobyłce pod Warszawą. W listopadzie 1918r. zaciągnął się do WP. Przydzielony do wojsk łączności jako st. mechanik radiostacji. Uczestniczył w walkach m.in. w Przemyślu, Lublinie, Baranowiczach i Mińsku Litewskim. We wrześniu 1919r. odkomenderowany na 2-miesięczne przeszkolenie w Oficerskiej Szkole Wojsk Radiotelegraficznych w Warszawie. Pełnił funkcję instruktora w kompanii szkolnej. W sierpniu 1920r. w stopniu podporucznika skierowany do Sekcji Radio przy Naczelnym Dowództwie, a w październiku tego roku do Centralnych Zakładów Radiowych w Warszawie. W 1921r. ukończył 5-miesięczne szkolenie w Oficerskiej Szkole Obserwatorów Lotniczych w Toruniu. Przez przełożonych uważany był za wysokiej klasy specjalistę radiotelegrafii. W czerwcu 1922r. w ramach demobilizacji, zwolniony do rezerwy. W sierpniu 1922r. powołany do czynnej służby w wojskach lotniczych, gdzie otrzymał tytuł i odznakę obserwatora. W 1923r. przydzielony do Departamentu IV Żeglugi Powietrznej MSWojsk. Z dniem 05.03.1924r. awansowany do stopnia porucznika. We wrześniu 1939r. był wykładowcą w Szkole Podoficerskiej Lotnictwa dla Małoletnich w Krośnie. Podczas ewakuacji szkoły na wschód dostał się do niewoli sowieckiej. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 022/1 z 09.04. 1940r. Zamordowany w Lesie Katyńskim.

Ppor. Waś był cenionym specjalistą w dziedzinie elektromechaniki i radiotechniki.

por. Janusz MIETKIE syn Wilhelma, kadra oficerska OK I, ur. 11.03.1896r. w Warszawie. W 1914r. uczestniczył w kampanii karpackiej i bukowińskiej. W dniu 01.03.1915r. przeniesiony do oddziału telefonicznego przy Komendzie Legionów Polskich. Następnie przydzielony do 4pp Leg. Pol., gdzie był dowódcą patroli telefonicznych. We wrześniu 1915r. przeniesiony do 12 kompanii tego pułku. W lipcu 1917r. za odmówieniem złożenia przysięgi internowany w obozie w Szczypiornie. W czerwcu 1919r. wstąpił do II baonu telegraficznego w Warszawie. We wrześniu tego roku rozpoczął naukę w Wyższej Szkole Państwowej Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Warszawie. W dniu 03.02.1920r. mianowany podporucznikiem. Z dniem 30.04.1920r. objął dowodzenie plutonem w 4 kompanii telegraficznej w Łodzi. W lutym 1921r. awansowany na porucznika. W czerwcu oddelegowany na kurs uzupełniający dla oficerów wojsk łączności w Zegrzu. Następnie przydzielony do 1 pułku łączności w Zegrzu. W 1922r. w ramach demobilizacji zwolniony z wojska. W latach:1927, 1928 i 1930 odbył ćwiczenia rezerwy 1 pułku łączności, gdzie był szkolony jako dowódca plutonu. W 1934r. przydzielony do CWŁącz. w Zegrzu. Był odznaczony m.in. Krzyżem Niepodległości i Krzyżem Legionów. Uczestniczył w wojnie 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 036/2 z 16.04. 1940r.

ppor. Stanisław OWCZAREK syn. Antoniego, ur. 08.07.1905r. w Kocicach. W okresie od 20.07.1926r. do 20.05.1927r. był słuchaczem Szkoły Podchorążych Rezerwy Wojsk Łączności w Zegrzu. Przeszkolenie ukończył awansując na kaprała pchor. Praktykę odbył w 1 pułku łączności w Zegrzu. Tu w 1930 i 1931r. odbył ćwiczenia, podczas których był szkolony w zakresie dowodzenia plutonem. Podporucznikiem rez. mianowany z dniem 01.01.1932r. Jako oficer rezerwowy odbył 1933r. ćwiczenia w kompanii telegraficznej 9DP w Siedlcach. W 1935r. powołany na kolejne ćwiczenia do kompanii telegraficznej w 30 DP w Kobryniu, później do kompanii łączności 20 DP (Baranowicze), a w lutym 1939r. przeniesiony do 4 baonu telegraficznego (Brześć n. Bugiem). Uczestniczył w działaniach wojennych we wrześniu 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 052/1 z 27.04. 1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 3871, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie szóstej.

ppor. Edmund MORKOWSKI syn. Nepomucena, ur. 18.11.1900r. w Królewskiej Hucie. Dnia 10.07.1920r. wstąpił do WP. Służył w 1 kompanii zapasowej radiotelegraficznej w Poznaniu. Uczestniczył w III powstaniu śląskim. Walczył w rejonie Kędzierzyna i Góry św. Anny. Był odznaczony Śląskim Krzyżem Walecznych i Odznaką Honorową Śląska. Z dniem 01.07.1925r. mianowany podporucznikiem i wcielony do 7 samodzielnego baonu łączności. W 1929r. odbył przeszkolenie w Szkole Podchorążych Rezerwy Łączności w Zegrzu, w 1931 i 1933r. ćwiczenia w 7 baonie telegraficznym. We wrześniu 1939r. uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 036/1 z 16.04. 1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 4038, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie szóstej.

ppor. Edward MOSZCZYŃSKI syn Bolesława, ur. 11.08.1899r. w Lipnie. W czerwcu 1919r. wstąpił do WP i otrzymał przydział do 1 baonu radiotelegraficznego. W okresie od 15.05. do 10.07.1928r. był słuchaczem Szkoły Podchorążych Rezerwy Wojsk Łączności w Zegrzu. Ukończył ją w stopniu plut. pchor., a następnie został mianowany podporucznikiem i przydzielony do 9 samodzielnego baonu telegraficznego. W następnym roku oddelegowany na kurs dla oficerów rezerwy w SPR Wojsk Łączności w Zegrzu. Ćwiczenia jako dowódca plutonu odbył w 7 baonie telegraficznym, w kompanii telegraficznej 30 DP, w 4 baonie telegraficznym. We wrześniu 1939r. uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 65 z 1940r.

Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 1943, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie trzeciej.

ppor. Tadeusz Marian Władysław MYSYROWICZ syn Feliksa, ur. 24.07.1911r. w Drwalewie, woj. warszawskie. W okresie od 19.09.1934r. do 28.06.1935r. Był słuchaczem w Szkole Podchorążych Rezerwy w CWŁącz. w Zegrzu. Ukończył ją w stopniu kaprała pchor. Praktykę odbył w komp. telegraficznej w 13 DP. Podporucznikiem mianowany z dniem 01.01.1937r. i przydzielony do kompanii łączności 18DP. We wrześniu 1939r. uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 032/4 z 14.04. 1940r. Zamordowany w Lesie Katyńskim.

ppor. Marian SPOJDA syn Piotra, ur. 04.01.1901r. w Poznaniu. W dniu 19.12.1919r. na ochotnika wstąpił do WP, do oddziału kawalerii. Z dniem 10.02.1919r. przeniesiony do 1 baonu telegraficznego, w składzie którego walczył na froncie północnym. We wrześniu 1920r. oddelegowany na skrócony kurs w Szkole Podchorążych Piechoty w Warszawie. Po ukończeniu kursu przydzielony w stopniu kaprała do Szkoły Podchorążych Wojsk Łączności, którą ukończył 14.05.1921r. Następnie był instruktorem w Centralnej Szkole Podoficerskiej Wojsk Łączności w Zegrzu. W dniu 28.08.1921r. przeniesiony jako instruktor do Centrum Wyszkozenia Służby Łączności DOGen. Poznań. We wrześniu przeniesiony do 3 pułku wojsk łączności w Grudziądzu, a następnie do 3 plot. W lutym 1923r. ze względu na niemożność pogodzenia służby wojskowej ze sportem wyczynowym, bezterminowo urlopowany. Był wielokrotnym reprezentantem Polski w piłce nożnej w latach 1922-1928, uczestnikiem paryskiej olimpiady w 1924r. W 1926, 1930, 1931 i 1935r. odbył ćwiczenia w pułku radiotelegraficznym w charakterze dowódcy pułku telegraficznego. W 1935r. przeniesiony do 7 baonu telegr., skąd skierowany został na ćwiczenia do kompanii telegraficznej 10 DP. We wrześniu 1939r. uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 035/1 z 16.04.1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 3624, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie piątej.

por. Ludwik Jan SZPRINGIER syn Ludwika, ur. 11.02.1910r. w Częstochowie. W okresie od 01.10.1931r. do 30.06.1932r. był słuchaczem kursu w Batalionie Podchorążych Rezerwy Piechoty nr 2 w Biedrusku. Ukończył go w stopniu plut. pchor. W dniu 01.10.1932r. rozpoczął studia na Wydziale Łączności w Szkole Podchorążych Inżynierii. Ukończył ją 15.08.1934r. po czym został awansowany do stopnia podporucznika. Przydzielony do pułku radiotelegraficznego w Warszawie, otrzymał stanowisko instruktora. Na porucznika awansował z dniem 19.03.1938r. We wrześniu 1939r. uczestniczył w działaniach wojennych.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 035/2 z 16.04.1940r.

ppor. Janusz Władysław SZULC syn Wacława, ur. 19.06.1909r. w Warszawie. W okresie od 16.08.1932r. do 28.06.1933r. był słuchaczem w Szkole Podchorążych Rezerwy w Zegrzu. Ukończył ją w stopniu plut. pchor. Przydzielony do pułku radiotelegraficznego gdzie odbył praktykę i ćwiczenia w 1934r. w charakterze dowódcy plutonu. Podporucznikiem mianowany z dniem 01.01.1935r. Uczestniczył w działaniach wojennych we wrześniu 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 032/3 z 14.04.1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 3268, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie piątej.

kpt. Władysław Leon JAŚKIEWICZ syn Franciszka, ur. 10.04.1895r. w Samborze, Dep. Łącz. MS Wojsk. W 1914r. ochotnik Legionów Polskich – żołnierz 1 pp I Brygady, uczestnik wielu bitew, potyczek, walk pozycyjnych. Po rozbiciu I Brygady wcielony do austriackiego 100 pp i skierowany na front włoski. Od 01.11.1918r. ochotnik w oddziale obrony Lwowa, w 1919r. w niewoli ukraińskiej, w 1920r. z parkową kompanią telegraficzną nr 5 na froncie wschodnim. Za działalność niepodległościową oraz męstwo na polu walki odznaczony: Krzyżem Niepodległości, Krzyżem I Brygady Legionów za Wierną Służbę, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921. Po zakończeniu wojny służył w formacjach łączności – w 2 pułku w Jarosławiu (1921-1926), w 5 samodzielnym batalionie (1926 – 1931), był Szefem Łączności w 8 DP gen. Szyllinga (1931-1936), szefem łączności brygady KOP „Grodno” (1936), szefem referatu w Kierownictwie Zaopatrzenia Wojsk Łączności (1937 – 1938). W tym czasie ukończył kurs doszkolenia dla oficerów łączności oraz kurs dla oficerów sztabowych łączności przy Wyższej Szkole Wojennej. Na kapitana awansowany w dniu 01.08.1923r. We wrześniu 1939r. ewakuowany do Brześcia.

Do niewoli wzięty w Horodence, następnie osadzony w obozie w Kozielsku. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 017/3 z 1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 3423, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie piątej.

ppor. Franciszek STANISZEWSKI syn Jana, ur. 20.02.1892r. w Subkowach. W 1917r. wcielony do armii niemieckiej, został przeszkolony jako telegrafista. Walczył na froncie zachodnim. W grudniu 1918r. zwolniony do rezerwy. W sierpniu 1920r. wstąpił na ochotnika do WP. Przydzielony do plutonu telegraficznego przy DOGen. Pomorze w Grudziądzu, pełnił służbę jako szef stacji telegraficznej. Był również instruktorem na kursie telefonicznym dla podoficerów w Grudziądzu. W październiku jako nauczyciel, zwolniony z wojska. Na stopień podporucznika awansowany z dniem 01.07.1925r. Uczestniczył w działaniach wojennych we wrześniu 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 036/1 z 16.04.1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 3840, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie szóstej.

ppor. Jan Leopold SZAJNOWSKI syn Jana, ur. 28.06.1903r. w Nowym Sączu. W 1925r. ukończył w stopniu kpr. pchor. kurs w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii OK nr V przy 6 pap. Podporucznikiem mianowany z dniem 01.01.1930r. W 1933r. oddelegowany na kurs oficerów rezerwy w CWŁącz. w Zegrzu. W 1935r. podczas ćwiczeń w 6 pal szkolny był jako oficer plutonu łączności. W dniu 29.09.1938r. powołany do 23 pal, z którym (w ramach Grupy Operacyjnej „Śląsk”) uczestniczył do 27.10.1938r. w zajmowaniu Zaolzia. Następnie do 17.11. tego roku był na ćwiczeniach w 23 pal jako oficer obserwacyjny i zwiadu dyonu. Brał udział w działaniach wojennych we wrześniu 1939r.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 017/2 z kwietnia 1940r.

ppor. Zygmunt SZMIGIELSKI syn Feliksa, ur. 20.03.1914r. w Ogrodach, woj. Łódzkie. W okresie 20.09.1934 do 27.06.1935r. był słuchaczem Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. Ukończył ją w stopniu kpr. pchor. przeniesiony do 7 pac (Poznań) i przydzielony do plutonu łączności, odbył tu praktykę oraz ćwiczenia w 1936r. w charakterze dowódcy plutonu łączności. Podporucznikiem rez. mianowany z dniem 01.01.1937r. i przydzielony do 4 pac (Łódź). Od 01.12.1937r. pracował w Junackich Hufcach Pracy – 19 batalion łączności w Grodnie. Dowodził 1 plutonem w 57 kompanii, a następnie kompanią. W marcu 1939r. oddelegowany do wydzielonego plutonu nr 1, który budował linie łączności na Polesiu. W dniu 01.08. tego roku 19 batalion został rozwiązany, a kompanie łączności (57, 58 i 73) prawdopodobnie przydzielono do jednostek garnizonu grodzieńskiego.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD nr 032/2 z 14.04.1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 2930, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie czwartej.

ppor. Kazimierz GARBOLEWSKI syn Juliana, ur. 08.03.1912r. w Wołominie pod Warszawą. Przeszkolenie wojskowe odbył na Dywizyjnym Kursie Podchorążych Rezerwy przy 79 pp w Słonimiu (1933-1934). Na ćwiczenia rezerwy w 1935 i 1936r. był powołany do 79 pp, gdzie szkolił się jako dowódca plutonu strzeleckiego, a w 1938r. do Centrum Wyszkożenia Łączności, gdzie ukończył kurs dla dowódców plutonów łączności piechoty. na podporucznika awansowany z dniem 01.01.1937r. We wrześniu 1939r. zmobilizowany.

Wiosną zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD z 02.04.1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 2350, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie czwartej.

ppor. Michał KAŁUBA syn Stefana, ur. 25.02.1906r. w miejscowości Bagan w Rosji. Przeszkolenie wojskowe odbył w okresie od 1931 do czerwca 1932r. w Szkole Podchorążych Rezerwy Łączności w Zegrzu. Na ćwiczenia rezerwy był powoływany w 1934 i 1936r. do pułku radiotelegraficznego w Warszawie, gdzie szkolił się w zakresie dowodzenia plutonem.

Zamordowany w Lesie Katyńskim. Nie zidentyfikowany. Jego nazwisko znajduje się na liście transportowej NKWD z 1940r.

por. Edmund DRECKI syn. Franciszka, ur. 24.07.1897r. w Miłostawiu. W dniu 29.12.1914r. wcielony do armii nienieckiej do kompanii telegraficznej w poznańskiej Cytadeli. Latem 1916r. ukończył 2-miesięczny kurs sygnalizacji świetlnej w Jenie i uzyskał specjalność sygnalisty świetlnego. W tym charakterze pełnił dalszą służbę w kompanii łączności 444 dywizji rezerwowej do października 1918r., uczestnicząc w działaniach wojennych we Francji i w Belgii. W okresie od 28.12.1918r. do kwietnia 1919r. pełnił służbę w powstańczym batalionie telegraficznym w Poznaniu (powstanie wielkopolskie). W kwietniu tego roku awansował do stopnia kaprała. W wojnie polsko – rosyjskiej brał udział w składzie kompanii telegraficznej Syberyjskiej Brygady Piechoty. W październiku 1920r. awansował do stopnia plutonowego, a 13.11. został zwolniony do rezerwy. W 1928r. ukończył kurs dla kandydatów na podporuczników rez. wojsk łączności w obozie szkolnym w Zegrzu. Po tym kursie uzyskał w listopadzie awans do stopnia podporucznika i został wcielony do 7 samodzielnego batalionu łączności w Poznaniu jako jednostki macierzystej.

W nie wyjaśnionych okolicznościach wzięty do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Jego nazwisko znajduje się na liście wywozowej NKWD z 03.04.1940r. Ekshumowany z dołu śmierci, zidentyfikowany pod numerem 1999, pochowany w bratniej mogile, prawdopodobnie trzeciej.

ppor. Tadeusz JUNG syn Marcina, ur. 28.01.1913r. w Warszawie. Wychowanie wojskowe zdobył w Szkole Podchorążych Rezerwy Łączności w Zegrzu. Jej słuchaczem był w okresie: wrzesień 1934 – czerwiec 1935r. Po ćwiczeniach odbytych w 1936r. mianowany podporucznikiem z przydziałem do 1 pułku radiotelegraficznego.

W trakcie działań wojennych we wrześniu 1939r. dostał się do niewoli sowieckiej. Wiosną następnego roku zamordowany w Lesie Katyńskim. Nie zidentyfikowany. Jego nazwisko znajduje się na liście transportowej NKWD nr 035/1 z 16.04.1940r.

mjr Jan Zygmunt DĄBROWSKI syn Adama, ur. 24.06.1893r. w Warszawie. W dniu 20.12.1914r. zmobilizowany do armii rosyjskiej. W 1915r. ukończył 4-miesięczny kurs w szkole oficerskiej w Czugajewie. Uczestniczył w wielu bojach i bitwach. Za męstwo wykazane na froncie był dwukrotnie awansowany: 14.10.1915r. do stopnia chorążego i 07.04.1917r. do stopnia podporucznika. Po powrocie do Polski w dniu 28.11.1918r. wstąpił do WP i po 8-tygodniowym przeszkoleniu na kursie w Szkole Podchorążych w Warszawie rozpoczął służbę. W ciągu ponad dwudziestu lat służby wojskowej pełnił różne obowiązki: dowodził plutonem, później kompanią w wojskach łączności, był oficerem do spraw mobilizacyjnych i materiałowych, komendantem parku telegraficznego w 6 batalionie telegraficznym w Jarosławiu. W dniu 28.01.1930 uzyskał awans do stopnia kapitana. Na wojnę we wrześniu 1939r. wyruszył w stopniu majora.

Po 17.09. trafił do niewoli sowieckiej. Zamordowany w Lesie Katyńskim. Nie zidentyfikowany. Jego nazwisko znajduje się na liście transportowej NKWD.

Z pewnością istnieją nazwiska innych żołnierzy wojsk łączności, którzy zakończyli swoją służbę dla ojczyzny na obcej ziemi, wśród drzew Lasu Katyńskiego. Mam nadzieję, że artykuł ten stanie się bodźcem dla innych miłośników i badaczy historii do poszukiwań w celu uzupełnienia listy, która będzie przypominać czytelnikom tę tragiczną kartę historii.

